

cpb

MEV 2007

BOFEB
27-9-2005

De Nederlandse economie in 2007

Johan Verbruggen

Centraal Planbureau

Opbouw presentatie

- Volumeconjunctuur
  - ▶ internationaal beeld
  - ▶ nationale beeld
  - ▶ historisch en Europees perspectief
  - ▶ onzekerheden
  - ▶ herziening CBS-cijfers

- Arbeidsmarkt

- Inflatie, lonen, koopkracht

- Overheidsfinanciën

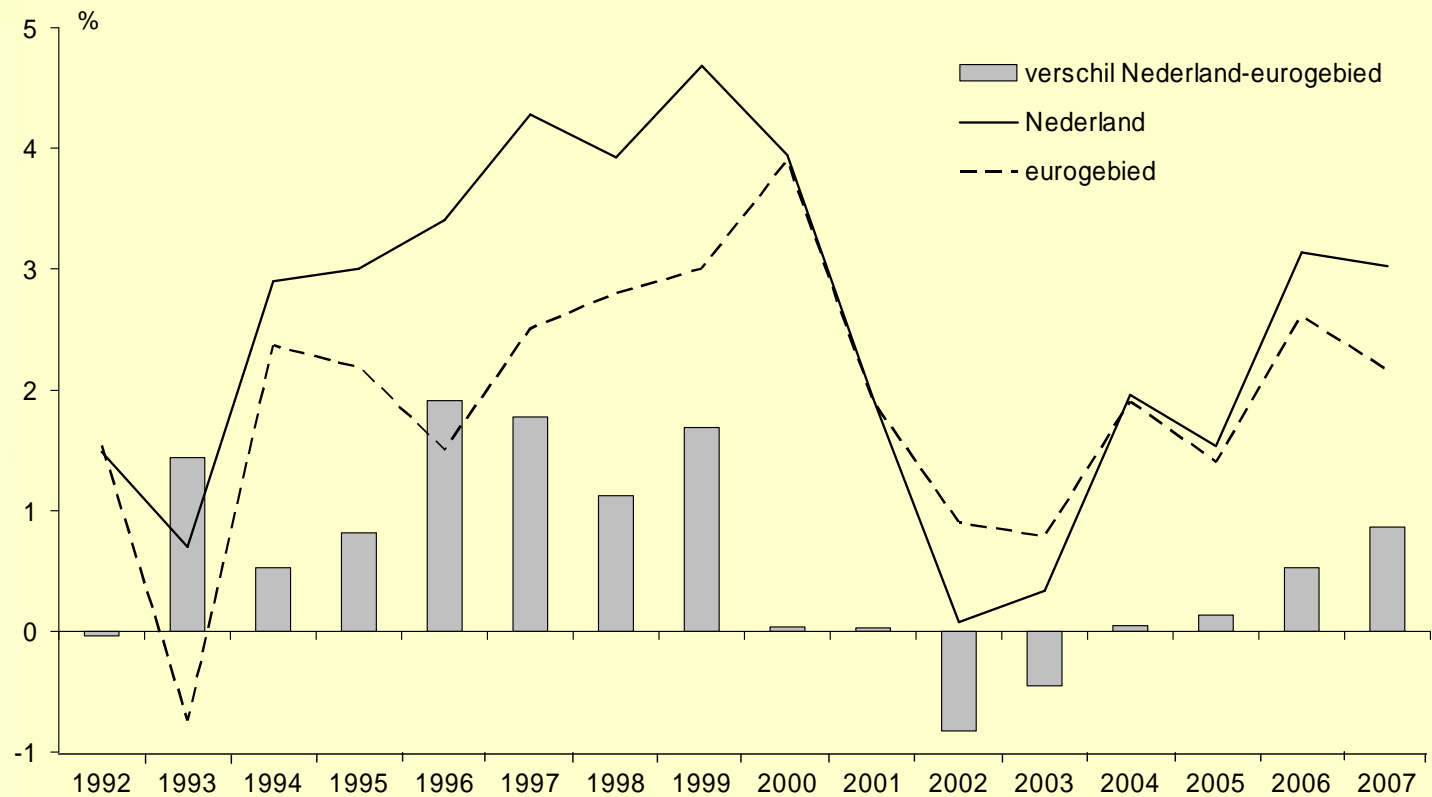
Internationaal beeld en marktpositie

	2004	2005	2006	2007
Eurokoers (dollars per euro)	1,24	1,24	1,24	1,25
Olieprijs (Brent, \$ per vat)	38,2	54,4	68	70
Relevante wereldhandel (%)	7,6	5,5	7 ³ / ₄	6 ³ / ₄
Binnenslands geprodu- ceerde uitvoer (%)	6,5	1,9	4 ¹ / ₄	3 ¹ / ₂
Marktaandeel (%)	- 1,1	- 3,6	- 3 ¹ / ₂	-3 ¹ / ₄

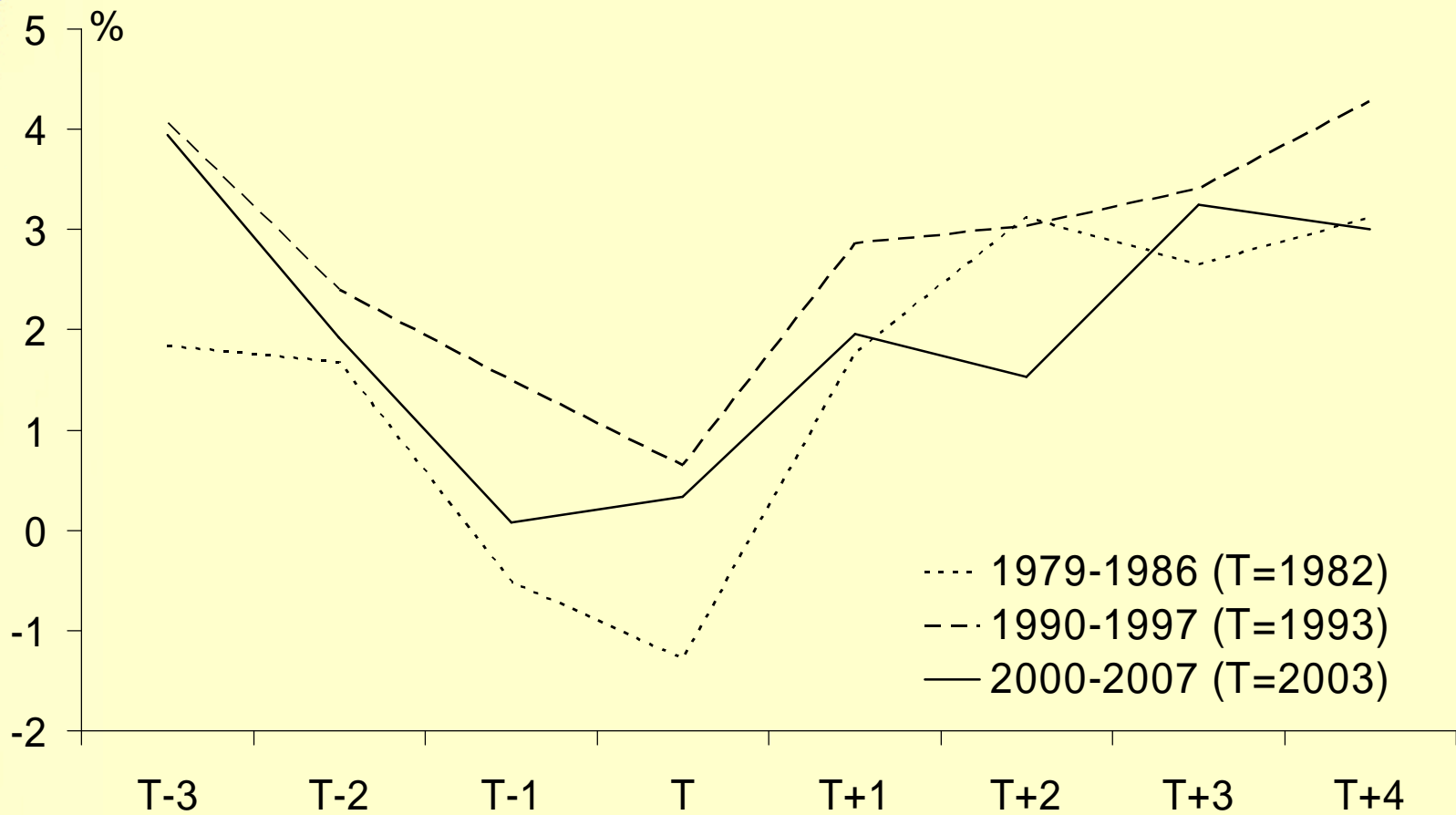
Economische groei in binnen- en buitenland

BBP-groei in %	2004	2005	2006	2007
Verenigde Staten	3,9	3,2	3½	2½
Eurogebied	1,9	1,4	2½	2¼
Duitsland	1,2	0,9	2¼	1½
Nederland	2,0	1,5	3¼	3

BBP-groei in Nederland en het eurogebied

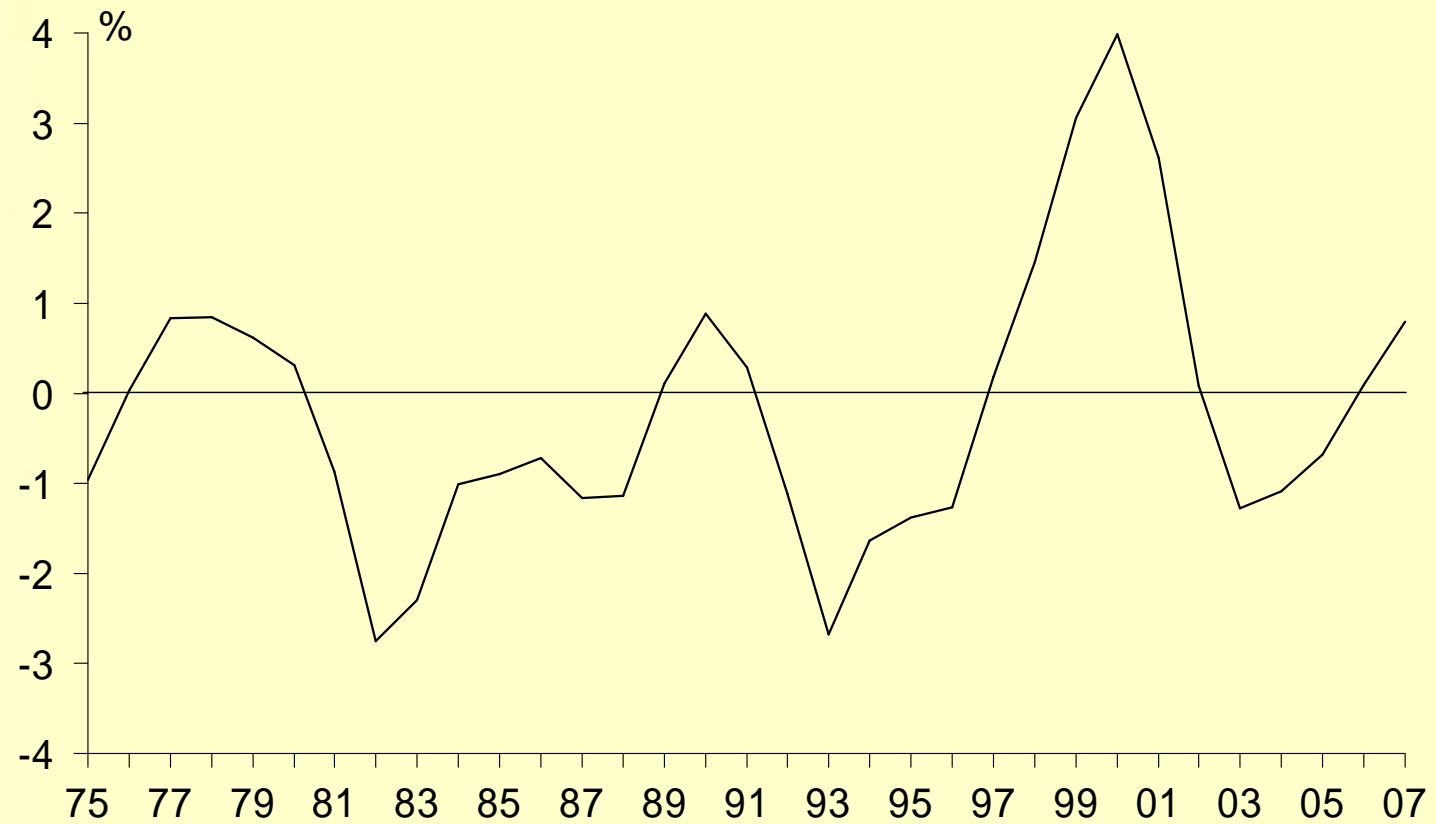
Bruto binnenlands product

cpb

Geschatte output gap (CPB-methode)

MEV 2007

BOFEB
27-9-2005

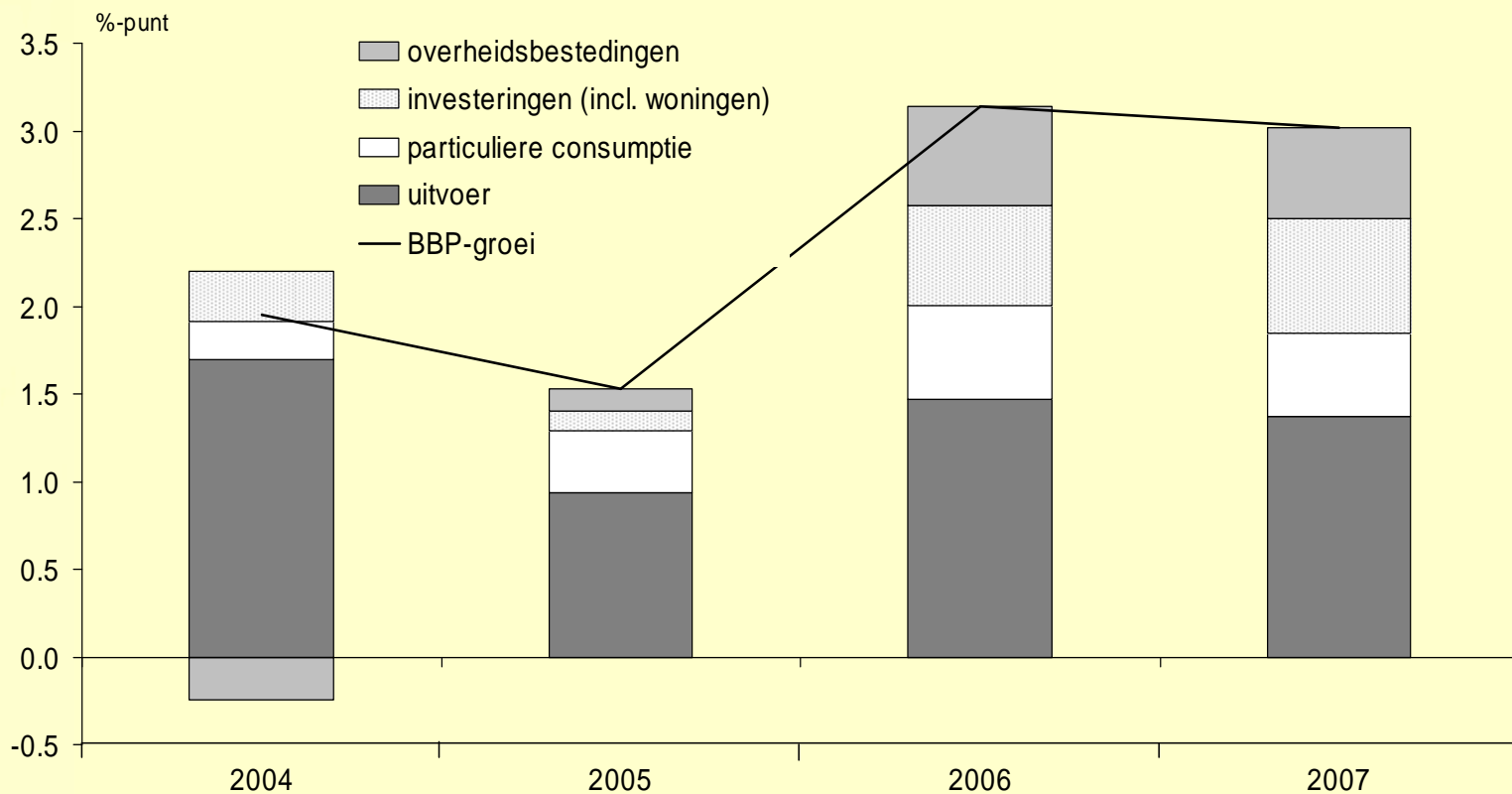
Bijdragen aan BBP-groei in %pnt

	2004	2005	2006	2007
Particuliere consumptie *)	0,2	0,4	½	½
Investerings in woningen	0,3	0,3	¼	¼
Bedrijfsinvesteringen	0,0	- 0,2	¼	½
Overheidsbestedingen *)	- 0,2	0,1	½	½
Uitvoer	1,7	0,9	1½	1¼
Totaal (BBP-groei)	2,0	1,5	3¼	3

*) gecorrigeerd voor zorgstelsel

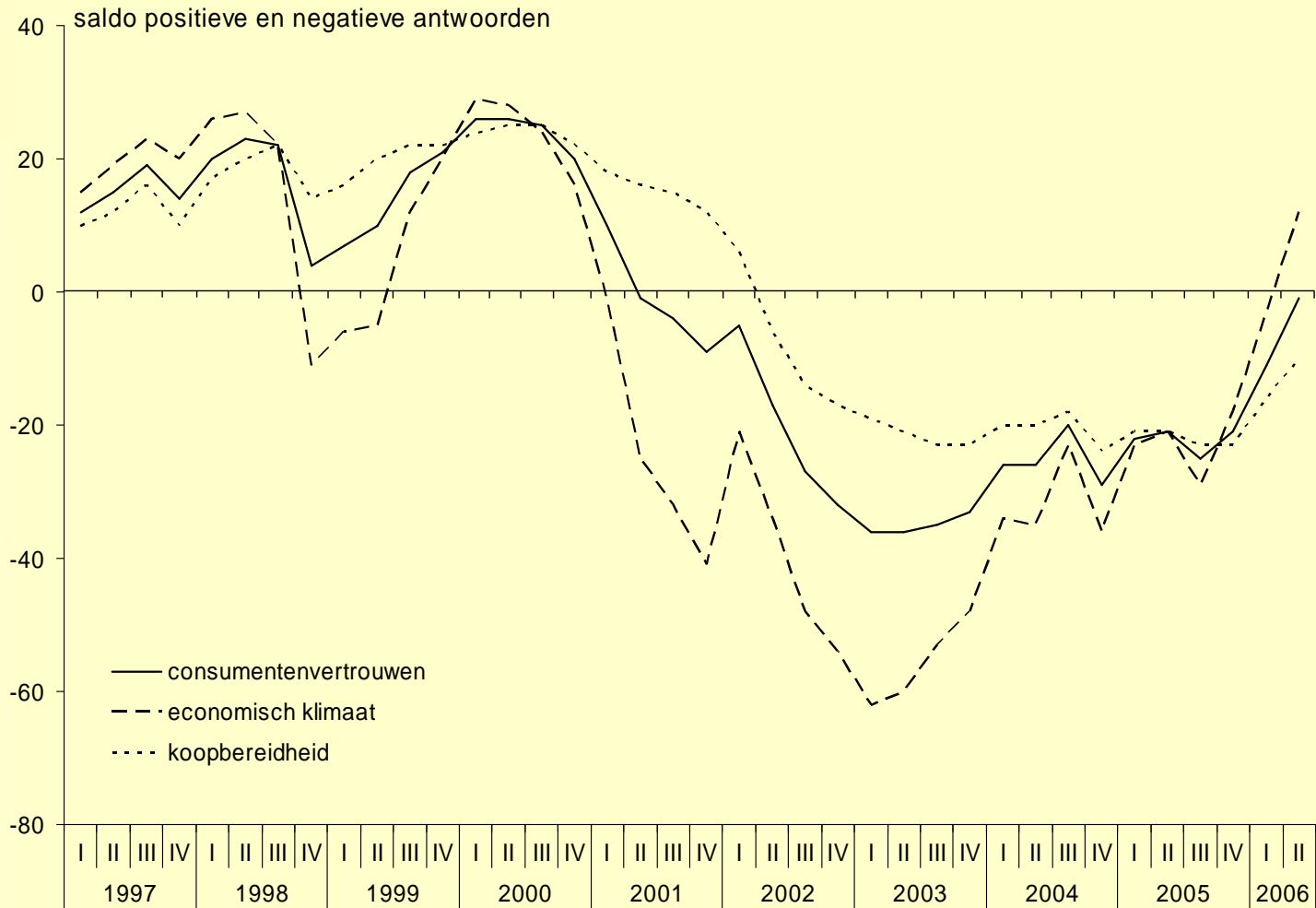
Bijdrage van bestedingscategorieën aan de BBP-groei

Consumentenvertrouwen

MEV 2007

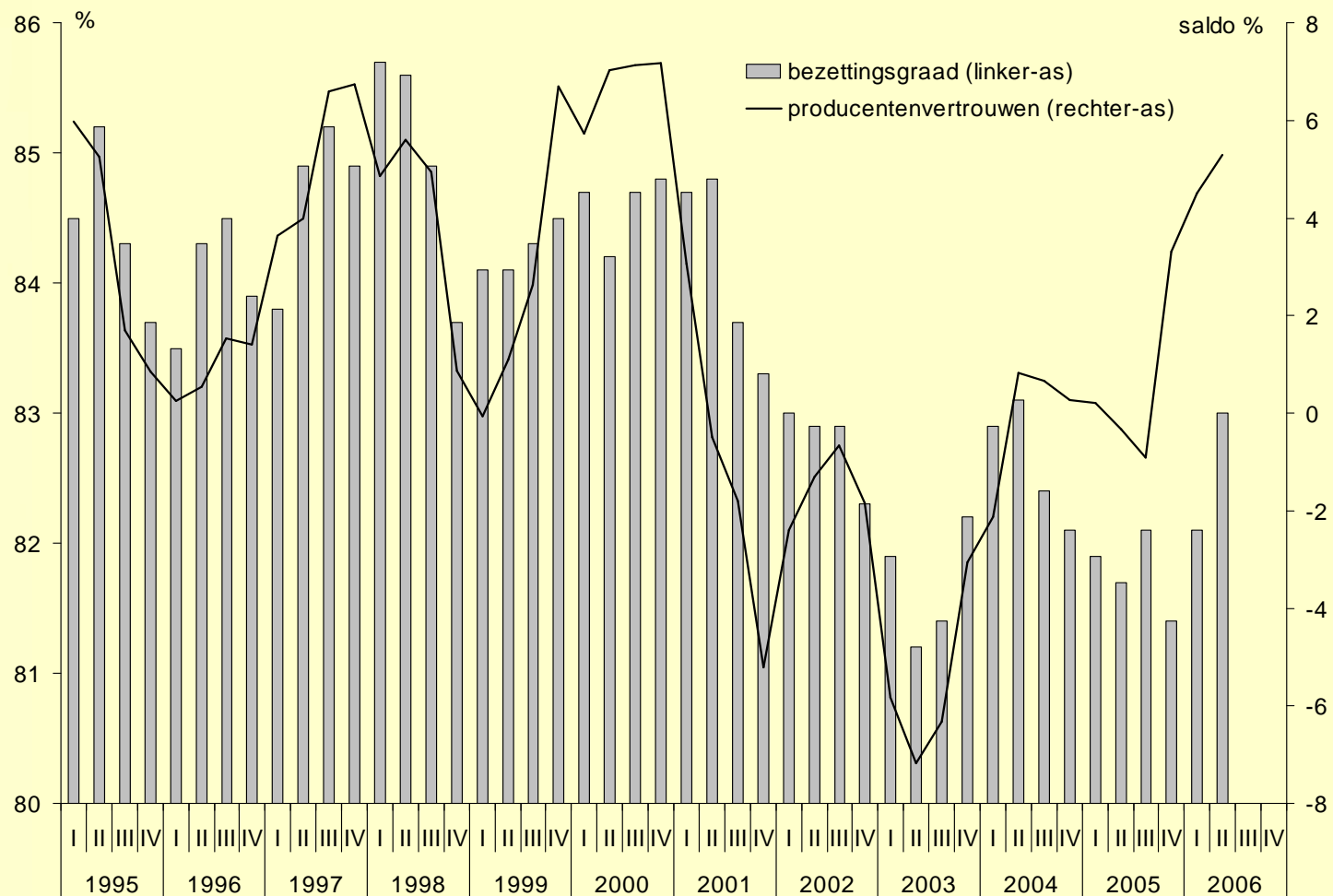
BOFEB
27-9-2005

Bezettingsgraad en producentenvertrouwen in de industrie

MEV 2007

BOFEB
27-9-2005

Onzekerheden in raming

- Lagere olieprijs
  - ▶ lagere inflatie, hogere groei

- Appreciatie euro
  - ▶ lagere inflatie, lagere groei

- Blijvend hoge groei duurzame consumptie
  - ▶ hogere groei

Onzekerheidsvariant olieprijs

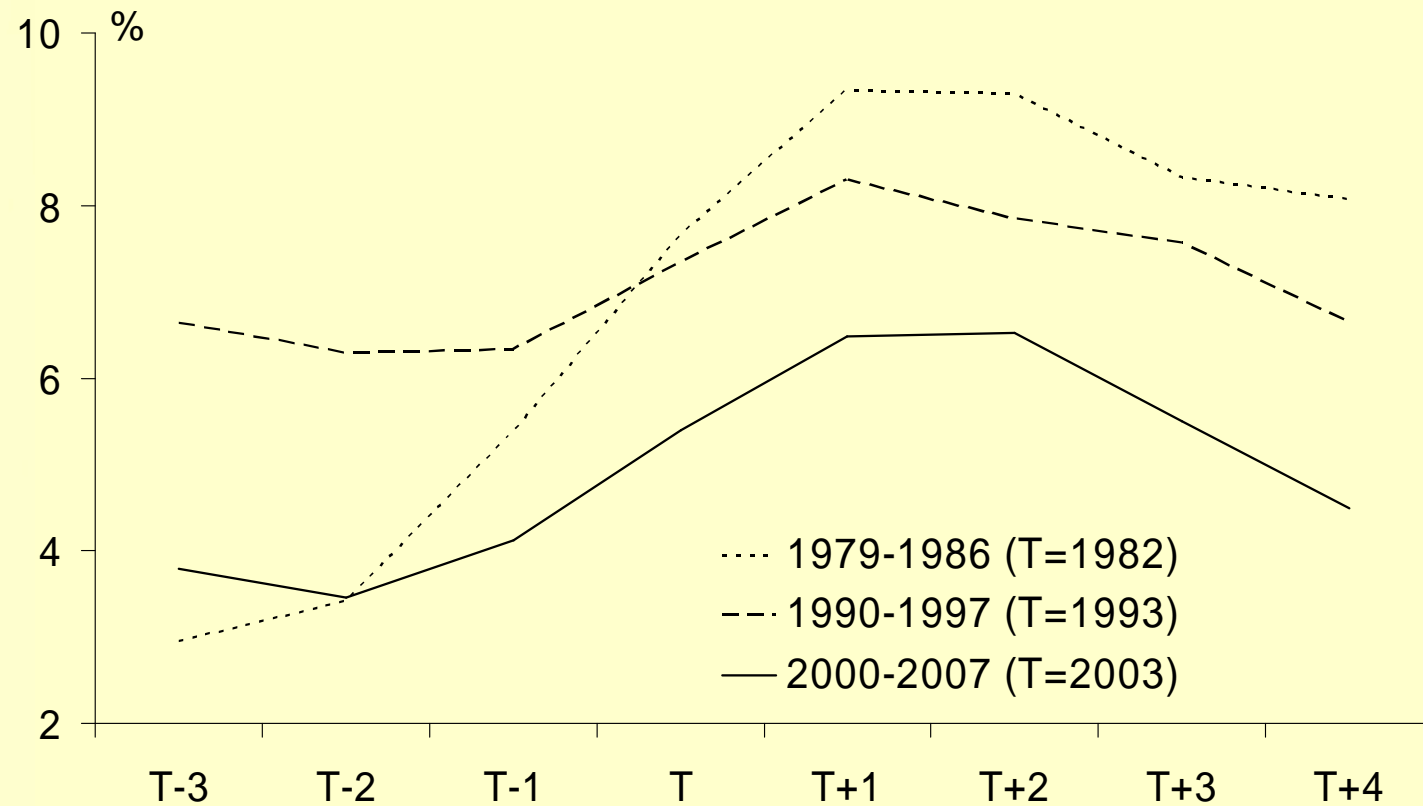
Effecten indien olieprijs daalt (naar 60 \$ per vat):

	2007
	cumulatieve afwijkingen in %
BBP	0,4
Particuliere consumptie	0,5
Investeringsbedrijven	1,6
Inflatie (CPI)	- 0,5
AIQ (niveau)	- 0,6
EMU-saldo (niveau, % BBP)	0,0

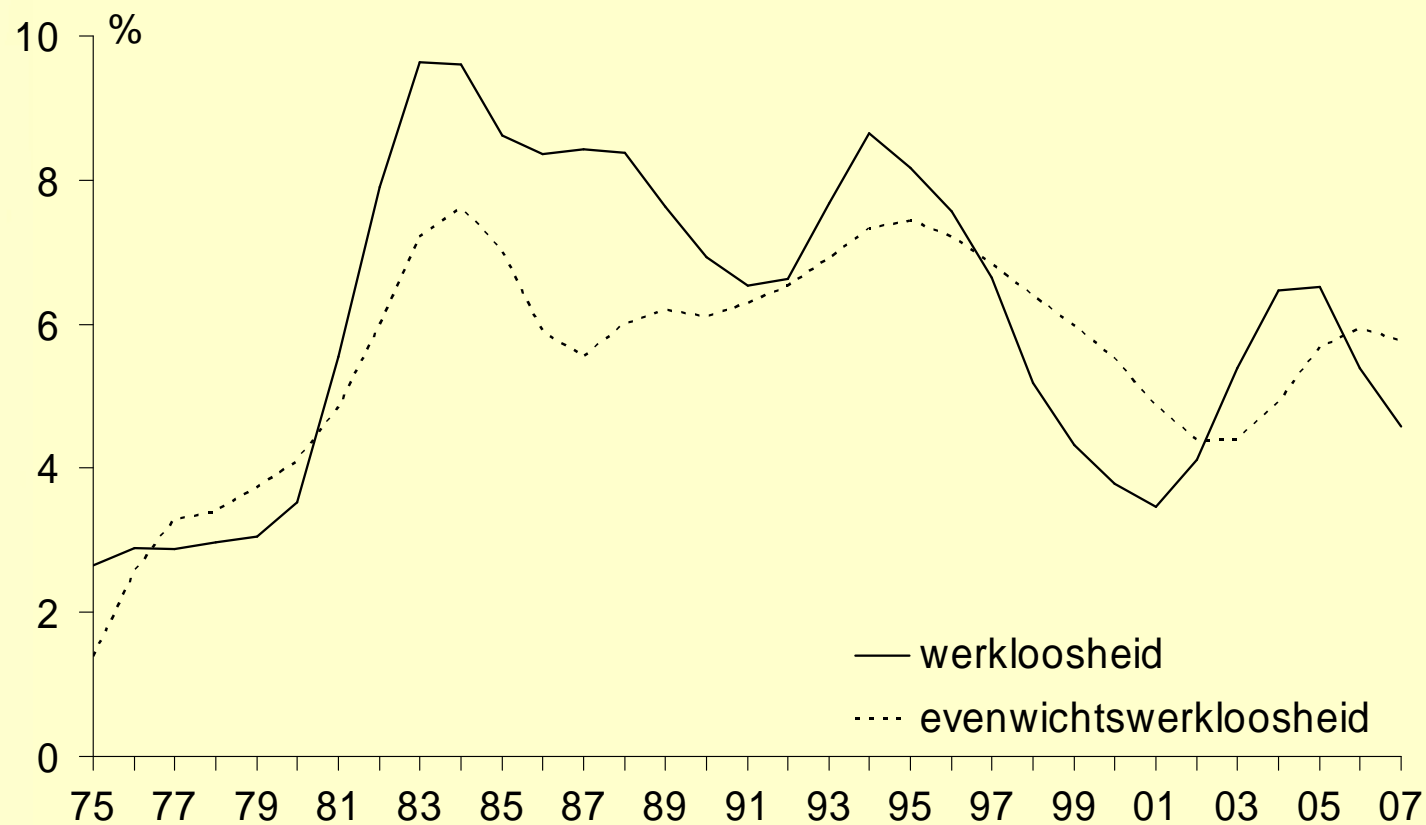
	2005	2006	2007
arbeidsaanbod	0,0	$\frac{3}{4}$	1
werkgelegenheid	-0,3	$1\frac{3}{4}$	$1\frac{1}{2}$
werkloosheid (in dzd)	483	400	345
idem in %	6,5	$5\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$

Werkloosheidspercentage

MEV 2007

Werkloosheid en geschatte evenwichtswerkloosheid

Loonvoet marktsector

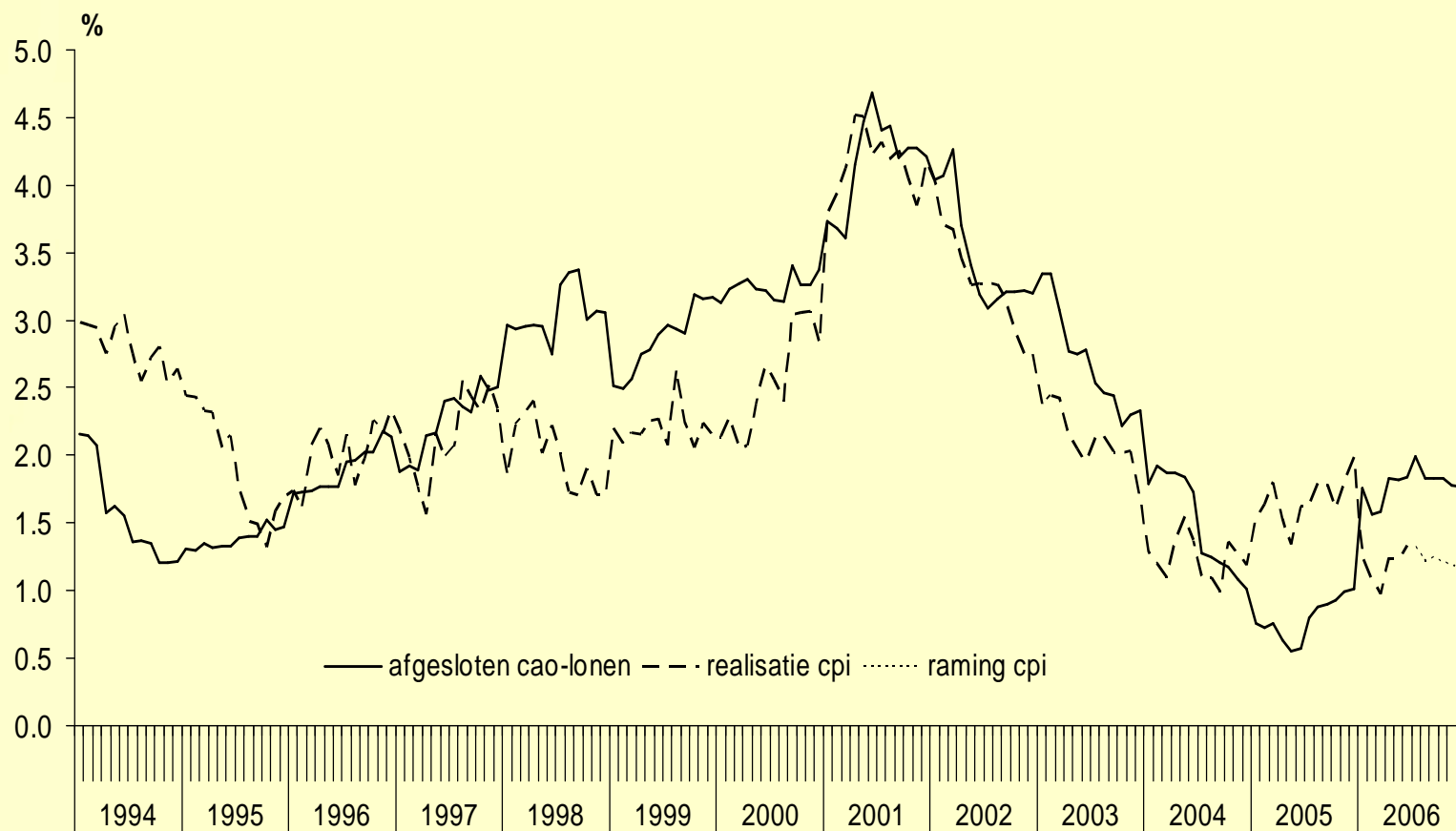
	2004	2005	2006	2007
contractloon	1,5	0,8	1 ³ / ₄	2
incidenteel	1,3	0,9	- 1	³ / ₄
sociale lasten werkgever	1,1	- 0,4	¹ / ₂	0
loonvoet	3,9	1,3	1 ¹ / ₄	2 ¹ / ₂

	2005	2006	2007
Inflatie (CPI)	1,7	1¼	1½
w.v. bijdrage arbeidskosten	0,0	0	¼
Geharmoniseerde inflatie (HICP)	1,5	1¾	1¼

cpb

Contractloonmutatie marktsector en inflatie, in %

MEV 2007

BOFEB
27-9-2005

(mutatie in %)

2005

2006

2007

werknemers

-1,9

1½

1¼

uitkeringsgerechtigden

-2,3

1¼

¾

65-plussers

-1,1

2½

1

totaal

-1,7

1¾

1¼

EMU-saldo en EMU-schuld

(in % BBP)

2003 2004 2005 2006 2007

EMU-saldo -3.1 -1.8 -0.3 -0.1 0.0

w.v. conjunctureel -0.9 -0.8 -1.0 -0.4 0.1

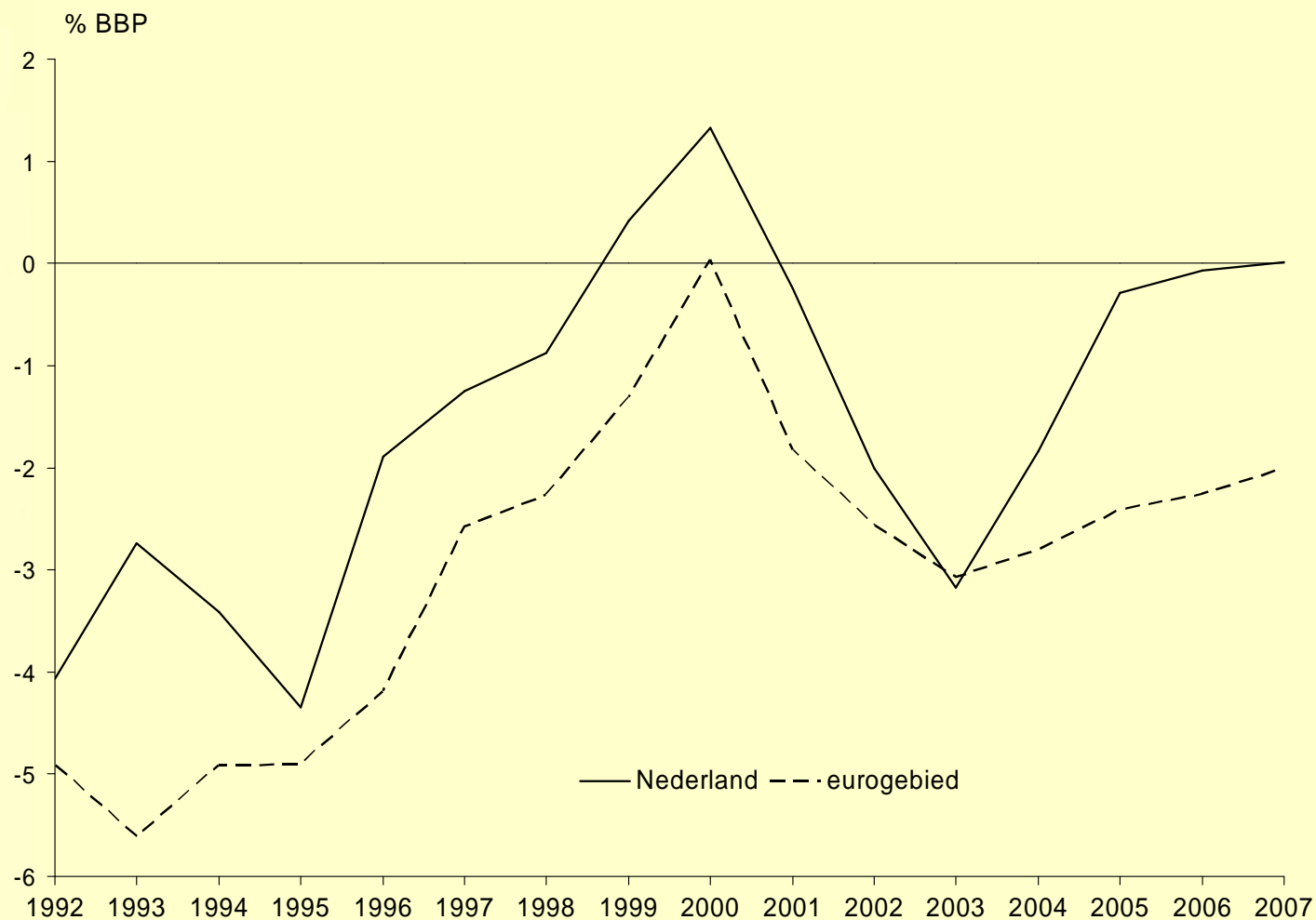
w.v. structureel (EC) -2.2 -1.0 0.7 0.3 -0.1

EMU-schuld 52.0 52.8 52.7 50.2 47.9

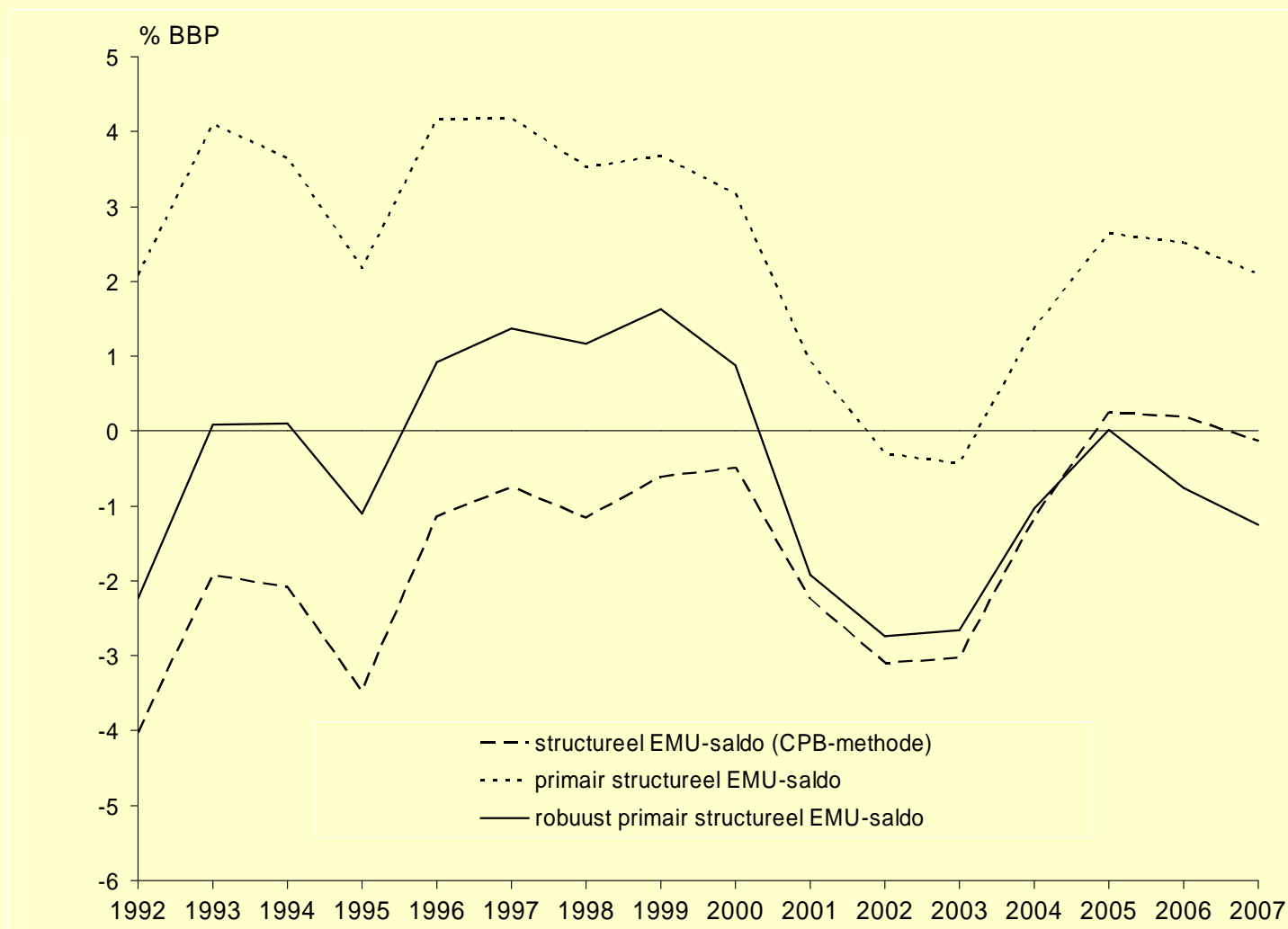
EMU-saldo Nederland en eurogebied

MEV 2007

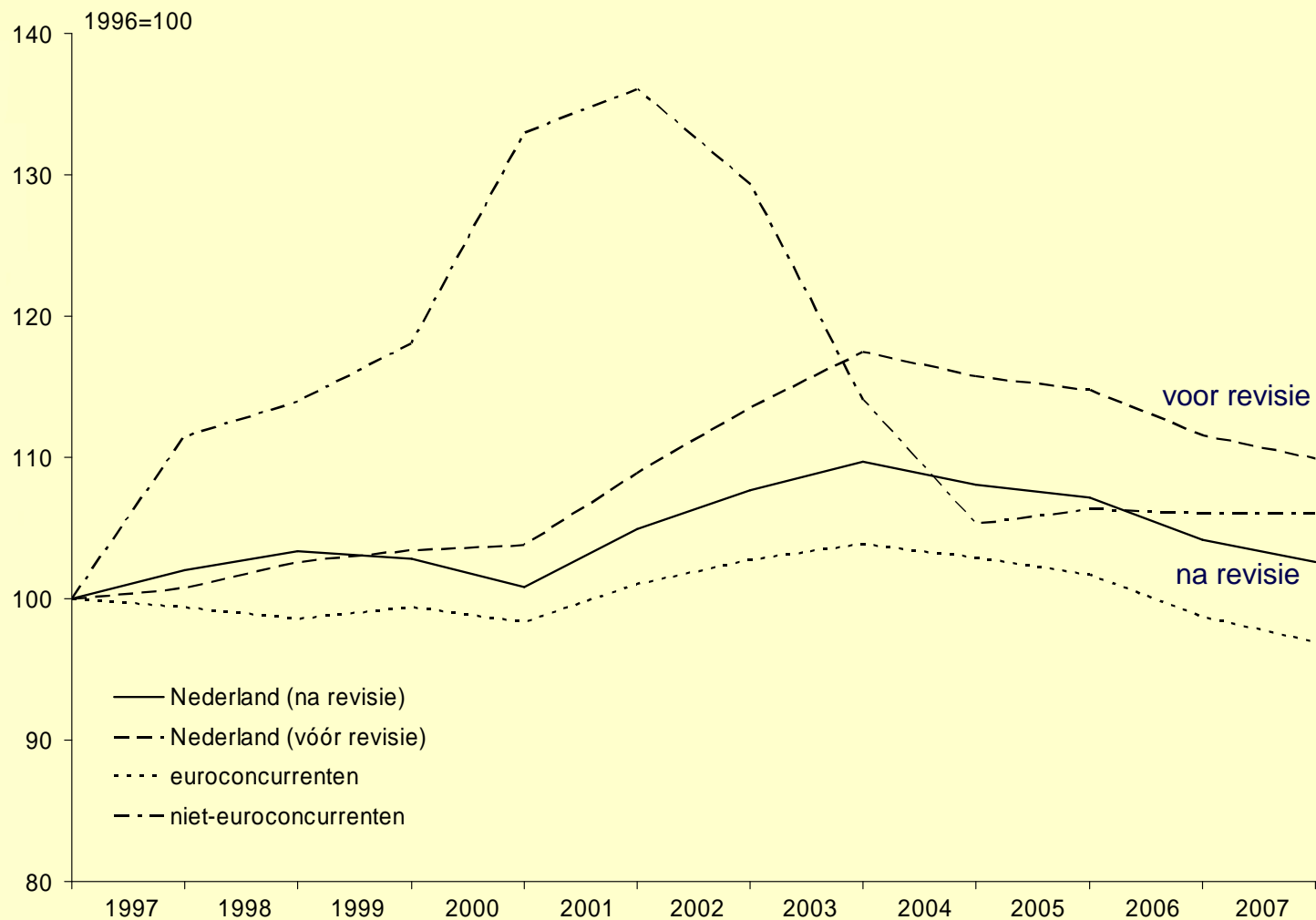
BOFEB
27-9-2005

EMU-saldo gecorrigeerd voor conjunctuur, rentelasten en aardgasbaten

Arbeidskosten pep voor de Nederlandse industrie en de concurrenten

2004 2005 2006 2007

mutaties per jaar in %

Productievolume	2,2	2,3	3½	3¾
Werkgelegenheid (arb.jr)	-2,3	-0,6	1¾	1½
Arbeidsproductiviteit	4,5	2,9	1¾	2¼